

У цілому структура активів підприємства визначається його діяльністю. Традиційно діяльність готелів та ресторанів має більшу частку необоротних активів (у середньому приблизно 70 %), а в торгівлі, навпаки, частка оборотних активів привалює (близько 80 %). Що стосується промисловості, то на сьогоднішній день зберігається рівновага між частками необоротних і оборотних активів.

Підсумовуючи слід зазначити, що під впливом структурних зрушень в економіці та переоцінкою вартості економічних ресурсів на ринку намітилася тенденція до урівноваження структури активів підприємств. Використання контролінгу в системі менеджменту підприємств поступово оптимізує витрати на активацію економічних ресурсів і зменшує розрив між частками необоротних і оборотних активів. Головним структуроутворюючим чинником промисловості залишається фондо- чи матеріаломісткість діяльності підприємства. Як доводить дослідження, витрати майбутніх періодів суттєво не впливають на формування активів підприємства (їх частка серед всіх підприємств-респондентів дослідження не перебільшила 4 %).

Література

1. Кучуков Р. Государственный сектор как локомотив модернизации / Кучуков Р. // Экономист. — 2010. — № 9. — С. 6.

2. Yearbook Statistical Energy Review 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://yearbook.enerdata.net>

Рукуніч А. Ю.,

аспірант,
ДВНЗ «КНЕУ імені. Вадима
Гетьмана», Україна

Rykunich A. I.,

research student at KNEU named
after Vadym Hetman, Ukraine

ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто й апробовано економіко-математична модель побудови системи інструментального забезпечення діяльності машино-будівних підприємств України. Наведена модель дозволяє визначити потреби в інструменті залежно від заданого ступеню надійності виконання виробничої програми.

TOOLING PROVISION OF THE MACHINE BUILDING PLANTS OPERATIONS

The article considers and tests the economic model for the development of the tooling provision system for the Ukrainian machine building plants operations. The considered model allows to determine tooling requirements according to the security level of the manufacturing program execution.

Виробництво продукції машинобудівних підприємств пов'язане із широким використанням інструментів, пристосувань та інших видів технологічного оснащення. Від його якості та відповідності вимогам основного виробництва багато в чому залежить як технологічний рівень продукції, що випускається, так і ефективність всього виробництва. Серед сучасних учених-дослідників, що займалися питаннями управління інструментальним забезпеченням варто відмітити роботи професора Коршунов А. І., Гречишнікова В. А., Маслова А. Р., Соломенцева Ю. М.. Використання економічно-математичних моделей і статистичних функцій для розрахунку гнучких виробничих систем було розглянуто Хватовим Б. Н., Б. Хмельницькою, И. Н. Ткаченко, Ю. В. Нікіфоровою. Один із варіантів формування системи інструментального забезпечення ґрунтується на застосуванні методів математичного моделювання [1]. Ми розглянули модель, яка залежно від заданого ступеню надійності виконання виробничої програми, дозволяє визначити потребу в інструменті та оцінити переваги та недоліки за умов власного виробництва інструменту чи закупівлі інструменту у зовнішнього постачальника. На першому етапі дослідження була визначена залежність загальної потреби в інструменті ($Q^{заг}$) від обсягу витрат на його виробництво ($Q^{випр}$) і рівня надійності (a) виконання прийнятої виробничої програми (ВП). Ця залежність може бути проілюстрована таким рівнянням (рис. 1):

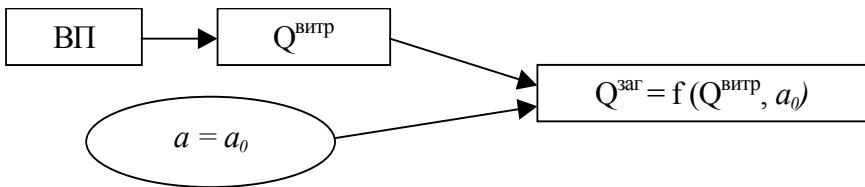

Рис. 1. Функція залежності загальної потреби в інструменті для забезпечення виконання виробничої програми

На другому етапі розрахунків була визначена надійність виконання виробничої програми за певного рівня страхового запасу інструменту [2].

Апробація моделі була проведена на прикладі дрібносерійного вітчизняного машинобудівного підприємства ПАТ «Київське цент-

ральне конструкторське бюро арматуробудування», що використовує велику кількість металорізального інструменту. Проведені розрахунки дозволили визначити річну потребу в різцях токарних, а також рівень надійності виконання виробничої програми за рахунок необхідного страхового запасу для даного типу інструменту. Розрахунок страхового запасу для ПАТ «КЦКБА» відповідно до запропонованої економіко-математичної моделі був виконаний для декількох рівнів надійності $a_1 = 0,8$; $a_2 = 0,9$; $a_3 = 0,95$. При першому рівні надійності $a_1 = 0,8$ невиконання виробничої програми по причині відсутності інструменту буде складати 20 %; при $a_2 = 0,9$ відповідно 10 %, а при $a_3 = 0,95$ — близько 5 %. Така ситуація, залежно від виявлених причин відхилень, повинна орієнтувати підприємство або на більш ретельний підбір постачальника, або на виправлення недоліків технічного та якісного характеру, що призводять до виходу з ладу інструменту. Розглянута економіко-математична модель має низку суттєвих переваг у процесі управління інструментальним забезпеченням діяльності підприємства. По-перше, вона дозволяє проаналізувати як витрати на створення страхового запасу пов'язані із рівнем надійності виконання виробничої програми. По-друге, дана модель включає весь перелік факторів, які впливають на визначення потреби у конкретних видах інструменту, наводить механізми їх розрахунку. По-третє, пропонує критерії оцінювання постачальників інструменту. Застосування даної економічної моделі дозволяє керівникам компанії приймати зважені рішення щодо виготовлення інструменту власними силами чи залучення зовнішніх постачальників, спрогнозувати потреби в інструменті на плановий рік та врахувати фінансові витрати при дотриманні різних рівнів надійності виконання виробничої програми.

Література

1. *Хватов Б. Н.* Гибкие производственные системы. Расчет и проектирование: учебное пособие. — Тамбо: Изд-во: ТГТУ, 2007. — 112 с.
2. *Б. Хмельницкая, И. Н. Ткаченко, Ю. В. Никифорова.* Система инструментообеспечения предприятий в условиях конкурентных рынков. — Екатеринбург: Изд-во Уральской государственной сельскохозяйственной академии, 2009.